

Das Luft als Urstoff

Anaximenes ist der dritte „Milesier“ und war ein Schüler des Anaximander. Für ihn ist der Ursprung aller Dinge der ἀήρ (Luft, Nebel), der durch die Erfahrung greifbar ist. Er ist wie das ἄπειρον des Anaximander unendlich (ἄπειρος), aber nicht unbestimmt.

Ἀναξίμενης δὲ Εὐρυστράτου Μιλήσιος, ἑταῖρος γεγονῶς Ἀναξίμανδρου, μίαν μὲν καὶ αὐτὸς τὴν ὑποκειμένην φύσιν καὶ ἄπειρόν φησιν ὥσπερ ἐκεῖνος, οὐκ ἀόριστον δὲ ὥσπερ ἐκεῖνος, ἀλλὰ ὠρισμένην, ἀέρα λέγων αὐτήν.

Διαφέρειν δὲ μανότητι καὶ πυκνότητι κατὰ τὰς οὐσίας. Καὶ ἀραιούμενον μὲν πῦρ γίνεσθαι, πυκνούμενον δὲ ἄνεμον, εἶτα νέφος, ἔτι δὲ μᾶλλον ὕδωρ, εἶτα γῆν, εἶτα λίθους, τὰ δὲ ἄλλα ἐκ τούτων. Κίνησιν δὲ καὶ οὗτος αἰδίων ποιεῖ, δι' ἣν καὶ τὴν μεταβολὴν γίνεσθαι.

ὑπόκειμαι zugrunde liegen - *ἀόριστος* unbestimmt - *ἡ μανότης* Verdünnung - *ἡ πυκνότης* Verdichtung - *αἱ οὐσίαι* (hier) Seinszustände - *ἀραιοῦν* lockern, verdünnen - *αἰδῖος* ewig, immerwährend - *ἡ μεταβολή* Veränderung

Die Luft umfasst Alles

Die Luft (ἀήρ) umschließt das gesamte Universum und existiert auch gleichzeitig in diesem Universum.

Ἀναξίμενης Εὐρυστράτου Μιλήσιος ἀρχὴν τῶν ὄντων ἀέρα ἀπεφήνατο· ἐκ γὰρ τούτου πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς αὐτὸν πάλιν ἀναλύεσθαι.

„Οἷον ἡ ψυχὴ“, φησίν, „ἡ ἡμετέρα ἀήρ οὔσα συγκρατεῖ ἡμᾶς, καὶ ὅλον τὸν κόσμον πνεῦμα καὶ ἀήρ περιέχει.“ Λέγεται δὲ συνωνύμως ἀήρ καὶ πνεῦμα.

ἀναλύεσθαι sich auflösen - *συγκρατεῖν* zusammenhalten, beherrschen - *τὸ πνεῦμα* Lufthauch, Atem - *συνωνύμως* gleichbedeutend

Ἀμαρτάνει δὲ καὶ οὗτος ἐξ ἀπλοῦ καὶ μονοειδοῦς ἀέρος καὶ πνεύματος δοκῶν συνεστάναι τὰ ζῷα· ἀδύνατον γὰρ ἀρχὴν μίαν τὴν ὕλην τῶν ὄντων ὑποστῆναι, ἀλλὰ καὶ τὸ ποιοῦν αἴτιον χρῆ ὑποτιθέναι· οἶον ἄργυρος οὐκ ἀρκεῖ πρὸς τὸ ἔκπομα γενέσθαι, ἐὰν μὴ τὸ ποιοῦν ᾗ, τουτέστιν ὁ ἀργυροκόπος· ὁμοίως καὶ ἐπὶ τοῦ χαλκοῦ καὶ τοῦ ξύλου καὶ τῆς ἄλλης ὕλης.

μονοειδής eingestaltig, einfach - συνιστάναι aus etw. bestehen - ὑφιστάναι vorhanden sein - τὸ ἔκπομα Gefäß, Becher
τουτέστιν das heißt - ὁ ἀργυροκόπος Silberschmied - ἡ ὕλη Materie

Gott ist Luft!

Τὸν ἀέρα θεὸν εἶναι.